

VJornades sobre el Nacionalisme Català a la fi del segle XX a Solsona

Cultiu d'ideòlegs

Després de cinc anys d'existència, aquestes jornades es perfilen com un camp adobat per cultivar ideòlegs nacionalistes que es mouen entre la renovació i la prudència.

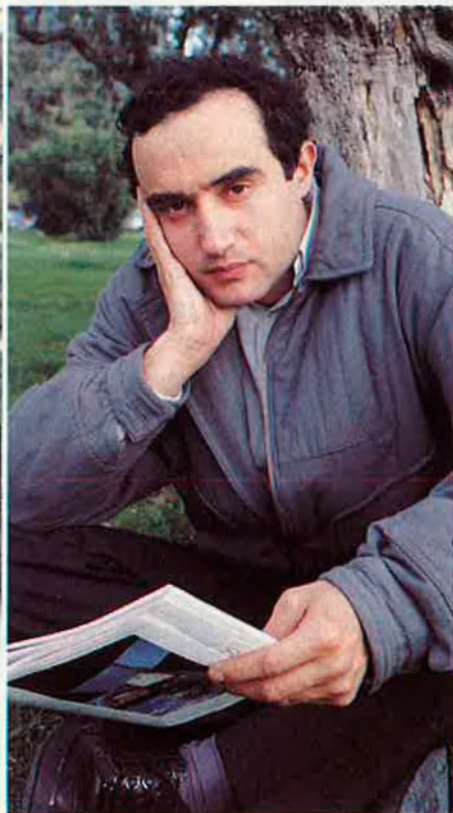
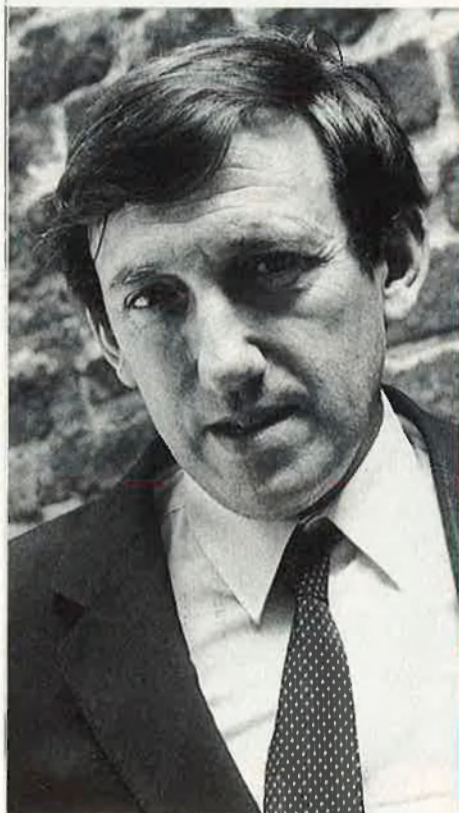
No tenen organització fixa ni domicili social. Se'ls etiqueta sovint com a propers a Acta, propers a l'Avui, paral·lels a ERC o a CiU. Se'ls etiqueta menys sovint com a franc tiradors. El seu punt comú són les Jornades sobre el Nacionalisme Català a finals del segle XX.

El seu itinerari va començar a Vic. Després van venir Girona, Igualada i Olot. Aquest any ha tocat a Solsona. Més que comarcalistes, busquen aixopluc comarcal. Un aixopluc que els permet organitzar unes Jornades sense estructura estable i amb pressupost reduït, uns 2 milions de pessetes per edició. Dos milions que es gasten en l'edició d'un llibre i en l'estada dels participants.

Aquestes jornades tenen tres nivells d'organització: els que paguen (des de diputacions a consells comarcals, passant per ajuntaments), els que fan l'organització tècnica (des de centres d'estudis comarcals a institucions culturals) i els que pensen o elaboren els continguts (els participants en les jornades).

Encara que la convocatòria sigui més o menys estil autoservei, o sigui autoconvocatòria, sí que es pot dir que l'invent prové de **Max Cahner**. L'actual editor de l'Avui i ex-conseller de Cultura ha actuat com a impulsor i catalitzador de les jornades, seguit de molt a prop per **Salvador Cardús**, que si bé no és qui les va inventar sí que és qui se'les creu.

Aquestes jornades es van fer per primer cop l'any 1987, una mica per a contrarestar l'allau de la campanya animada, entre altres, per **Pep Subirós**, cap a l'any 1984, predicant el nacionalisme espanyol amb homilies sobre les preteses maldats retrògrades del nacionalisme català. És potser per això que de la trobada de Vic surt un titular contundent que farà fortuna a manera d'eslògan, "Per un nacionalisme desacomplexat". Eslògan fruit del títol de la conferència de **Joan B. Cullà**.

Max Cahner i Salvador Cardús.

D.UMBERT

En aquesta primera edició hi participaven com a ponents i conferenciants: **Francesc Candel, Miquel Roca, Puig Salellas, Josep Lluís Albinyana, Miquel Sellarés, Josep Lluís Carod Rovira, Salvador Cardús, Isidor Marí, J. B. Cullà, Pi de Cabanyes, Sebastià Serra, Joan Solé i Amigó, Segismon Serrallonga i Heribert Barrera**. I són convidats, però desestimen la invitació, **Pasqual Maragall i Joaquim Nadal**.

Són els inicis. La presència de Roca crea inconvenients. Per exemple, com a conseqüència directa d'aquesta participació no es deixa entrar a la premsa. En posteriors edicions no es repeteix l'experiència de portar a polítics de primera fi-

la, tipus Roca, per fer conferències. Sembla que per part dels organitzadors l'avaluació d'aquesta presència no es considerada massa profitosa, no hi ha massa debat possible, ni massa coincidència entre el discurs i la realitat.

En canvi sí que prospera la voluntat de perpetuar la idea de fer un grup de debat nacionalista amb un mínim de consens. El primer any és pot dir que és va temptejar la coincidència per discutir sense barallar-se massa i amb profit.

El tempteig funciona i les Jornades tenen continuïtat fins avui. El segon any se celebren a Girona. El seu contingut torna a versar sobre el discurs del primer any, però, accentuant-ne més el caràcter

de denúncia del neonacionalisme espanyol. **Josep Benet** és el que en aquesta ocasió fa titular amb fortuna: S'ha de renacionalitzar el país. A Igualada, tercer any, els organitzadors prefereixen baixar a "l'anàlisi de la realitat del país, entre la reflexió general i la crítica de les polítiques concretes".

El noms d'aquesta edició, que té com a titular principal la relació Barcelona-Catalunya, tendeixen a repetir-se i fan un ventall que s'intercanvia entre ponents, conferencians i assistents al debat. A

vidit en tres blocs, en la línia de crear nous missatges. Un dels punts bàsics del debat d'enguany ha estat analitzar l'autoestima i l'autoodi en la cultura política, intentant teoritzar sobre el despreci que es té sobre la pròpia identitat, o sigui sobre el masoquisme tradicional que semblen practicar amb certa addició com a bon vici els catalans. També s'ha tractat de trobar resposta a l'interrogant de com es pot expressar la cultura política nacional en una situació política com la de Catalunya, posant especial èmfasi en el pa-

A l'hora d'etiquetar aquest grup, Salvador Cardús es resisteix a la insinuació que és un grup al servei de Convergència: "Francament no som un grup de pensament per Convergència. Convergència té els seus instruments i els seus intel·lectuals. Aquí no participa ni l'**Oriol Pi de Cabanyes**, ni el **Baltasar Porcel**, ni en **Xavier Bru de Sala**".

Salvador Cardús, després d'especificar que ell no és d'Acta, tampoc creu que aquest grup es pugui identificar amb aquesta fundació: "Si de cas es podria dir que Acta és un subproducte de les jornades. Naix per influència indirecta d'aquestes, però no hi tenim res a veure. Les jornades corresponen a un ventall més ampli, no tenen voluntat política, ni tampoc d'adquirir coloració política. Si de cas es pot dir que som un viver de pensament nacionalista, de renovació, que no té marca de partit. Anem des dels sector més honestament nacionalista de Convergència passant per Esquerra Republicana i Iniciativa".

Una altra qüestió seria parlar de les barreges més o menys interpretades com a aproximacions per ampliar el ventall de concurrents. En aquest sentit, de l'edició d'enguany, cal destacar la presència del periodista **Rafael Jorba**, que treballa actualment a *La Vanguardia* i antic directiu de TVE a Catalunya, o bé de **Jordi Porta**, de la Fundació Bofill.

Si les barreges han estat conduïdes prudentment, més ho han estat les promiscuïtats. En aquestes jornades, clarament, sempre han estat exclosos els independentistes i els cercles pròxims a **Miró i Ardèvol**. Salvador Cardús no hi veu fantasmes: "És un problema de coherència. Es tracta de trobar cert grau d'homogeneïtat i de consens perquè la discussió avanci".

Un altre dels estigmes que arrossegueu les Jornades sobre el nacionalisme català a la fi del Segle XX és el seu àmbit territorial. Si és cert que sempre han definit tant l'àmbit de discussió com el dels participants com el de tota la nació, en el debat de l'any passat es va preguntar en veu alta si la presència d'illencs i valencians era jocfloralista. Salvador Cardús es reafirma en aquesta voluntat nacional, matisant que, si encara no s'ha fet cap trobada al País Valencià o a les Illes és per les dificultats organitzatives que això pot representar.

Roca i Joan B. Cullà.

ARXIU/J. MORERA

Olot, el que podria ser un grup de coincidències agafa característiques de família ben avinguda. Quasi tots els ponents han participat en alguna edició anterior. El debat, per primer cop, és manifestament pre-polític, o siga, més directament polític. El periodista **Francesc Marc-Alvaro** assenyala al diari *Avui* en la seva crònica de les jornades: "En aquesta edició els intel·lectuals han baixat molt més a l'arena... Han exigit sobretot al nacionalisme governant de CiU que desenvolupi una dinàmica més nacionalitzadora, més decidida de les institucions".

En l'edició d'enguany el debat ha tornat cap a la reflexió. Les jornades s'han di-

per dels mitjans de comunicació nacionals, el quals continuen practicant la confusió sistemàticament intercanviant el referent Espanya/Catalunya segons el gust de l'usuari.

A banda d'aquests missatges que amb més o menys incidència han anat cultivant, les jornades a l'hora de fer balanç apunten cap a l'evidència de consolidació d'un grup d'opinió amb tentacles d'influència. Un grup que amb esporàdiques barreges públicament té els seus home dona/gol: **Max Cahner, Albert Viladot, Salvador Cardús, Pilar Rahola, Vicenç Villatoro, Josep Ll. Carod Rovira, Miquel Pueyo, Isidor Marí, Francesc Miró, Josep Gifreu, J. B. Cullà.**

Assumpció Maresma